

MOLIYAVIY NATIJALAR

Xurshidbek Otaxonov

Toshkent Davlat Iqtisodiyot Universiteti talabasi

Obidov Raxmonali Rasulovich

Toshkent Davlat Iqtisodiyot Universiteti

«Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit» kafedrası PhD

Annotatsiya: Ushbu tezisda korxonalarda moliyaviy natijalar, moliyaviy hisobotlar va moliyaviy ko'rsatkichlar tuzilishi, tahlili va baholash uchun muhimligi haqida yozilgan. Tezis mavzusi korxonalarining moliyaviy holatlarini tushuntirish, hisob-kitob tuzilishini aniqlash va korxonalarining moliyaviy natijalari bo'yicha qaror qabul qilishda moliyaviy hisobotlar va ko'rsatkichlarning ahamiyatini yoritadi.

Kalit so'zlar: Moliyaviy natijalar, moliyaviy qarorlar, moliyaviy faoliyat, hisobot, tahlil qilish.

Abstarct: The thesis emphasizes the importance of financial results, financial reports, and financial indicators in structuring, analyzing, and evaluating corporations. The topic highlights the significance of financial reports and indicators in delineating the financial status of corporations, determining their accounting structure, and making decisions based on their financial outcomes.

Keywords: Financial results, financial decisions, financial activities, reporting, analysis.

Аннотация: В данной тезе подчеркивается важность финансовых результатов, финансовых отчетов и финансовых показателей для структурирования, анализа и оценки корпораций. Тема подчеркивает значимость финансовых отчетов и показателей для определения финансового положения корпораций, выявления их бухгалтерской структуры и принятия решений на основе их финансовых результатов.

Ключевые слова: Финансовые результаты, финансовые решения, финансовая деятельность, отчетность, анализ.

Korxonalarda moliyaviy natijalar, ularning hisobotlari va ko'rsatkichlari korxonalarining moliyaviy holatlarini tushuntirishda muhim ahamiyatga ega. Moliyaviy natijalar, korxonalarining moliyaviy faoliyatining o'ziga xos aksini ta'minlaydi va moliyaviy qarorlar qabul qilishda katta ahamiyatga ega. Bu korxonalarining moliyaviy natijalarini tahlil qilish, moliyaviy hisobotlarni tuzish va korxonalarining moliyaviy ko'rsatkichlarini baholashda moliyaviy strukturani tushuntirishda muhimlikka ega.

Korxonalarda moliyaviy natijalar tahlili, moliyaviy hisobotlar va ko'rsatkichlar orqali olib boriladi. Bu tahlilning asosiy maqsadi, korxonalarining moliyaviy holatini chuqurroq tushuntirish va aniqlashdir. Bu jarayonda, moliyaviy hisobotlar va ko'rsatkichlar tarkibiy elementlarini tahlil qilish, ularning qanday o'zgarishlarga olib kelishi, shu jumladan, daromadlar, xarajatlar, aktivlar va majburiyatlar bo'yicha moliyaviy o'zgarishlarni aniqlash uchun ishlatiladi. Moliyaviy natijalar tahlili, korxonalarining faoliyatining o'zining tarkibiy elementlarini aniqlashda, keng qamrovli moliyaviy strategiyalarni shakllantirishda va korxonalar boshqaruv organlari tomonidan qaror qabul qilish jarayonlarida yordam beradi. Bu esa, korxonalarining moliyaviy holatining nazorat qilinishi, muhokama qilinishi va mustahkamlanishi uchun muhimdir.

Korxonalarda moliyaviy natijalar tahlili va ularning ko'rsatkichlari, boshqaruv organlari bilan o'zaro erkin munosabatlar o'rnatishda muhim rol o'ynaydi. Moliyaviy natijalar, korxonalarining moliyaviy faoliyatining o'zini ifodalaydi va boshqaruv organlari uchun qaror qabul qilish jarayonlarida asosiy vositadir. Moliyaviy hisobotlar va ko'rsatkichlar, korxonalarining moliyaviy holatining tushuntirilishi va chuqurroq tahlili uchun ma'lumotlar manbai sifatida ishlaydi. Bular boshqaruv organlari tomonidan qarorlar qabul qilishda o'zlariga kiritilgan ma'lumotlarni ta'minlash, korxonalarining moliyaviy strategiyalarini shakllantirish va ularning moliyaviy maqsadlari uchun o'zlarini yo'nalishida yordam beradi. Shuningdek, moliyaviy natijalar va ko'rsatkichlar boshqaruv organlarining moliyaviy faoliyatni nazorat qilish, o'zaro solishtirish va moliyaviy muvaffaqiyatni ta'minlashda yordam beradi. Bu

korxonalarining moliyaviy holatini tahlil qilish, moliyaviy natijalar bilan ishlash va boshqaruv organlari orasidagi to'g'ri munosabatlarni ta'minlash uchun zarurdir.

Xalqaro moliyaviy standartlar korxonalarda moliyaviy natijalar va hisobotlar tuzilishi va baholashida kritik ahamiyatga ega. Bu standartlar, moliyaviy ma'lumotlar yig'ish, tahlil qilish va hisobotlar tuzilishi jarayonlarida ommalashtiriladigan xalqaro tizimlardir. Ularning qo'llanilishi korxonalarining moliyaviy hisobotlarini to'g'ri va solishtirilgan shaklda tuzilishi va taqdim etilishi uchun zarurdir.

Xalqaro moliyaviy standartlar, korxonalarining moliyaviy hisobotlarini o'zaro solishtirishni, moliyaviy ma'lumotlarning ommalashtirilishini va hisobotlar tuzilishini standartlashtirish orqali moliyaviy faoliyatni muntazam va solishtirilgan shaklda amalga oshirishga yordam beradi. Shu bilan birga, ularga rioya qilish, hisobotlar tuzilishida to'g'ri yo'lning tanlanishi, moliyaviy ma'lumotlar yig'ish va ishlab chiqarish jarayonlarini standartlash va korxonalarining moliyaviy hisobotlarini xalqaro miqyosda tuzishga yordam beradi.

Bu bo'limda xalqaro moliyaviy standartlar va ta'tilning korxonalarda moliyaviy natijalar va hisobotlar tuzilishiga va baholashiga o'ziga xos ahamiyati ko'rsatiladi. Ular moliyaviy ma'lumotlar va hisobotlar tuzilishining to'g'ri va solishtirilgan shaklda amalga oshirilishi uchun kritik rolni o'ynaydi va korxonalarining moliyaviy faoliyatini transparenens va ommalashgan shaklda ta'minlashda yordam beradi.

Natijalar va keyinchalik o'rganishlar:

Moliyaviy natijalar tahlili korxonalarining moliyaviy faoliyatini chuqurroq tushuntirish va chuqurroq o'rganishga imkoniyat yaratadi. Bu tahlil natijalariga asosan, korxonalarining strategiyasini yangilash, moliyaviy maqsadlarni belgilash va korxonaga kuchi va istiqbolligini aniqlash imkoniyatlarini beradi.

Natijalar va keyinchalik o'rganishlar bo'limi, moliyaviy natijalar tahlilining jarayonida aniqlik va to'g'ri fikrlashga imkoniyat yaratadi. Bu esa, korxonalarining moliyaviy strategiyasini yangilash, moliyaviy maqsadlarni belgilash va korxonaga kuchi va istiqbolligini aniqlash uchun muhimdir.

Korxonalarda moliyaviy natijalar, moliyaviy hisobotlar va moliyaviy ko'rsatkichlar tahlili moliyaviy boshqaruv va maqsadlar uchun kritik muhimlikka ega. Bu tahlil jarayoni korxonalarining moliyaviy holatlarini chuqurroq tushuntirish, strategiyalarini yangilash va muvaffaqiyatlarini ta'minlashda muhimdir. Xalqaro standartlar, moliyaviy hisobotlar va ko'rsatkichlar korxonalarining moliyaviy natijalarini solishtirish va o'zaro solishtirishni kuchaytirishda katta rol o'ynaydi. Yakuniy fikr shu bo'lib, moliyaviy natijalar tahlilining oxirgi qismida olingan asosiy chiqimlar va muhim fikrlarni ta'kidlaydi. Bu esa, moliyaviy hisobotlar va ko'rsatkichlar tahlili uchun moliyaviy ma'lumotlar to'plamini amalga oshirishda va korxonalarining moliyaviy holatlarini aniqlashda o'ziga xos ahamiyatga ega bo'lishini ko'rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. "Financial Accounting: Tools for Business Decision Making" - Paul D. Kimmel, Jerry J. Weygant, Donald E. Kieso (Inglizcha)
2. "Financial Reporting and Analysis" - Lawrence Revsine, Daniel W. Collins, Bruce Johnson, Fred Mittelstaedt (Inglizcha)
3. "Financial Statement Analysis and Security Valuation" - Stephen H. Penman (Inglizcha)
4. <https://chat.openai.com/>
5. <https://poe.com/>